

ВІДГУК ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА

на дисертацію Мазура Віталія Григоровича
на тему: «Упровадження інноваційних технологій у діяльність органів
влади на регіональному рівні», подану до захисту на засіданні
Спеціалізованої вченої ради Д 64.707.03 у Національному університеті
цивільного захисту України на здобуття наукового ступеня кандидата наук з
державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного
управління

Детальне вивчення дисертаційної роботи, змісту автореферату та наукових праць Мазура Віталія Григоровича дозволило представити ґрунтовну характеристику результатів дисертаційного дослідження.

Актуальність теми дисертаційної роботи

Інститут формування державного управління для забезпечення ефективного функціонування і стабілізації національних господарських систем потребує побудови сучасної, цифрової та сервісно-орієнтованої системи управління.

Глобалізаційні зміни, а також необхідність гарантування безпеки держави при одночасному розвитку інформаційно-інтеграційних зв'язків здійснили вплив на формування еталонів функціонування, фінансування, управління та принципів взаємодії держави та громадян. Формування ефективної системи державного управління, що здатна виробляти і реалізовувати цілісну державну політику має бути спрямована на потреби громадян та сталий суспільний розвиток.

Актуальність дисертації Мазура В.Г. зумовлена потребою обґрунтування та розробки практичних рекомендацій щодо упровадження інноваційних технологій у діяльність органів публічної влади на регіональному рівні в Україні.

Зв'язок дисертації з науковими програмами, планами, темами

Дисертаційна робота виконана відповідно до плану науково-дослідних робіт Національної академії державного управління при Президентові України за комплексним науковим проектом: «Державне управління та місцеве самоврядування» (номер державної реєстрації 0199U002827), а саме: науково-дослідної роботи «Обґрунтування теоретико-методологічних та практичних аспектів інноваційних підходів до регіонального управління та розвитку» (номер державної реєстрації 0112U0024490), а також у науково-дослідних роботах Західноукраїнського національного університету під час виконання науково-дослідної теми «Теоретико-методичні аспекти розвитку підприємств на інноваційно-інвестиційній основі» (номер державної реєстрації 0115U001606).

Ступінь обґрунтованості й достовірність основних наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації

Наукові положення, висновки і рекомендації дисертаційної роботи достатньо обґрунтовані, достовірні та випливають із результатів дослідження, базуються на системному підході до вивчення процесів, наукових працях зарубіжних і вітчизняних вчених, присвячених питанням державного управління та упровадження інноваційних технологій в діяльність органів влади.

При проведенні дослідження використовувалися загальнонауковий – використано під час дослідження джерел електронного врядування; історичний – для опрацювання ретроспективи розвитку інноваційних технологій та регіонального розвитку; аналогії – з метою порівняння досвіду європейських країн щодо розвитку електронного врядування; монографічний – під час вивчення теоретичних засад та перспективного досвіду упровадження інноваційних технологій у діяльність органів

публічної влади; формально-логічний – використано як базис вивчення різних наукових поглядів і підходів до вивчення проблеми упровадження інноваційних технологій; узагальнення – для розкриття сутнісно-змістової характеристики та розробки теоретико-класифікаційного апарату дослідження; статистико-економічний – для збору та обробки даних статистичного характеру щодо сучасного стану упровадження інноваційних технологій, використання інструментів електронного управління в органах публічної влади на регіональному рівні; аналізу – з метою пошуку необхідних веб-ресурсів, ознайомлення з ними, забезпечення доступу громадян до інформації про послуги та шляхи їх отримання, для визначення стану взаємодії громадян та органів публічної влади з використанням електронної взаємодії; табличний, графічний – для наочного представлення матеріалів дослідження та підвищення якості сприйняття наукових розробок; порівняння – для зіставлення явищ та процесів з метою з’ясування причинно-наслідкових зв’язків, проведення порівняльного аналізу зарубіжного і вітчизняного досвіду упровадження інноваційних технологій у діяльність органів публічної влади, порівняння етапів та механізмів впровадження інноваційних технологій; конструктивний – у процесі розробки напрямів удосконалення системи використання інноваційних технологій органами публічної влади на регіональному рівні.

Інформаційною основою дисертаційного дослідження є нормативно-правова база регулювання управлінського та інноваційного розвитку, інформація органів публічної влади на регіональному рівні, статистично-аналітичні матеріали міжнародних установ та організацій, публікації вітчизняних і зарубіжних науковців та практиків, результати особистих спостережень автора щодо упровадження інноваційних технологій у діяльність органів влади, а також джерела інформації світової комп’ютерної мережі.

Наукова обґрунтованість результатів дослідження Мазура В.Г. також підтверджується апробацією на науково-практичних конференціях та

повнотою використаної інформації. Дисертаційну роботу позитивно характеризує системність підходу та логічна послідовність викладення матеріалу, що дозволило вирішити означені завдання дослідження.

Наукова новизна дисертаційного дослідження

У дисертації розкрито теоретичні засади упровадження інноваційних технологій у діяльність органів публічної влади; обґрунтовано наукові підходи до розвитку інновацій та інноваційних технологій; розкрито передумови формування інноваційних пріоритетів у діяльності органів публічної влади.

Здійснено аналіз упровадження інноваційних технологій в діяльність органів публічної влади на регіональному рівні; розкрито організаційні засади упровадження інноваційних технологій у діяльність органів публічної влади; обґрунтовано інформаційно-комунікаційні механізми органів публічної влади і споживачів публічних послуг та висвітлено питання щодо упровадження інструментів електронного управління в діяльності органів публічної влади в Україні.

Автором обґрунтовано перспективні підходи та напрями упровадження інноваційних технологій в діяльність органів публічної влади на регіональному рівні; запропоновано основні напрями удосконалення діяльності органів публічної влади шляхом упровадження інноваційних технологій; обґрунтовано модернізаційний підхід до управління регіональним розвитком та основні заходи для забезпечення розвитку інфраструктури відкритих даних; визначено перспективні напрями впровадження зарубіжного досвіду в діяльність органів публічної влади.

Основний науковий здобуток поданої на розгляд дисертаційної роботи полягає у вирішенні науково-практичного завдання щодо теоретико-методологічного обґрунтування упровадження інноваційних технологій у діяльність органів публічної влади на регіональному рівні та розробці

практичних рекомендацій щодо їх упровадження, а саме:

- обґрунтовано науковий концепт упровадження інноваційних технологій у діяльність органів публічної влади через узагальнення теоретичних засад інформаційно-комунікаційного забезпечення формування інноваційних пріоритетів у діяльності органів публічної влади, зарубіжного досвіду впровадження інноваційних технологій, визначення організаційних механізмів взаємодії органів публічної влади та споживачів публічних послуг на засадах електронного управління;

- удосконалено науково-методичні підходи до побудови інноваційної платформи управлінського впливу органів публічної влади на вирішення соціально-економічних питань, впровадження технологічних, інформаційних, фінансових та соціальних інновацій, які будуть орієнтуватися на можливості покращення ефективного реагування на суспільні виклики через посилення соціально-економічної взаємодії в регіоні, аналіз соціально-економічної ситуації та ефективне використання інформаційних ресурсів;

- розвинуто методологічну базу провадження комплексних інновацій в діяльність органів публічної влади через обґрунтування побудови системи використання ними інноваційних методів роботи і створення середовища генерування ідей, зокрема, щодо інвестування й реалізації проєктів регіонального розвитку;

- розроблено теоретико-методологічні підходи до побудови інтегрованих систем управління територіями, що використовують інформаційно-аналітичне, нормативно-правове, організаційно-технічне та ресурсне забезпечення для удосконалення системи надання населенню адміністративних та соціальних послуг за рахунок інтеграції відомчих інформаційних систем та структуризації процедур інформаційного обміну між ними;

- обґрунтовано модернізаційний підхід до управління регіональним розвитком, що базується на впровадженні цифрових інноваційних технологій у діяльність органів публічної влади на регіональному рівні;

– розвинуто науково-методичні засади розкриття контенту інновацій у діяльності органів публічної влади через застосування структурно-універсального, науково-технологічного, модернізаційного та функціонально-процесуального підходів щодо економічної, управлінської соціальної, екологічної та інших сфер діяльності;

– удосконалено методичні підходи до використання органами публічної влади на регіональному рівні інноваційних комунікаційних форм і технологій зміцнення суспільних зв'язків та відновлення довіри до владних структур, використання потенціалу інформаційних технологій в управлінні соціальними і економічними процесами, налагодження ефективної взаємодії з населенням;

– розкрито механізми вдосконалення державної політики щодо підтримки місцевого самоврядування на основі упровадження інноваційних технологій у діяльність органів публічної влади, інституціональній її підтримці, кадровому та фінансовому забезпеченні реалізації;

– обґрунтовано мотиваційний механізм забезпечення функціонування органів публічної влади відповідно до концепції «цифрова держава - цифрові регіони» за допомогою впровадження персоналізованої системи показників діяльності публічних службовців, визначення складових їх навчання, управління ресурсами для реалізації управлінських завдань, накопичення відкритих даних та їх інтеграції в єдиний цифровий простір. Це забезпечить якісно новий рівень організації управління, зокрема, регіональним розвитком.

Повнота висвітлення результатів дослідження в опублікованих працях та авторефераті.

Основні положення дисертації та елементи наукової новизни з достатньою повнотою відображені у представлених наукових публікаціях. Вимоги МОН України щодо мінімальної кількості наукових публікацій, що

відображають основні результати дисертації, дотримано. Апробація на наукових конференціях є достатньою. За темою дисертаційної роботи Мазура Віталія Григоровича опубліковано 26 наукових праць, зокрема 2 колективні монографії; 2 наукові праці в іноземних наукових виданнях (1 колективна монографія та 1 стаття); 9 статей у наукових фахових виданнях України, внесених до реєстру міжнародних наукометричних баз, 14 праць апробаційного характеру. Автореферат відповідає змісту дисертації, в публікаціях досить повно викладені і відображені основні положення та результати дослідження. До позитивних моментів дисертації слід віднести значну кількість опрацьованого в процесі роботи матеріалу. Зміст дисертації вказує на досить глибоке вивчення автором різноманітних джерел, пов'язаних з питаннями упровадження інноваційних технологій органами влади.

Оцінка оформлення дисертації

Дисертація написана науковим стилем, її оформлення відповідає існуючим стандартам, у тексті роботи зроблені необхідні посилання на цитовані джерела. Автореферат дисертаційної роботи повною мірою розкриває зміст проведеного дослідження і не містить інформації, відсутньої в дисертації. Структура дисертації повністю узгоджується з її новизною, метою і завданням дослідження, наукові положення викладені достатньо логічно і конкретно, висновки та рекомендації ґрунтуються на результатах власних авторських досліджень. Робота написана діловою українською мовою, без істотних лексичних і граматичних помилок. Матеріал подано у логічній послідовності, що забезпечує доступність його сприйняття.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Зміст дисертації повністю корелюється з темою і повністю розкриває її. Дисертація та автореферат оформлені відповідно до чинних вимог. Автореферат повністю відображає основні

положення, висновки і рекомендації дослідження, та є ідентичним положенням дисертаційної роботи.

Практичне значення дисертаційної роботи.

Представлені у дисертації наукові положення та рекомендації, які отримані за результатами дослідження у вигляді практичних пропозицій і методичних рекомендацій, впроваджені в практичну діяльність Вінницької обласної державної адміністрації під час застосування технологій електронних звернень. Зокрема, були враховані пропозиції щодо удосконалення системи упровадження комплексних інновацій (довідка № 01.01-70/7611 від 15.12.2020 р.). Вінницькою обласною Радою під час упровадження заходів з удосконалення інноваційно-інвестиційного розвитку регіону були використані висновки автора дисертаційної роботи про необхідність проведення органами публічної влади на регіональному рівні заходів щодо посилення взаємозв'язку між владою, освітніми закладами та промисловими підприємствами з метою досягнення стійкого регіонального розвитку (довідка № 215-20-1649 від 16.12.2020 р.). Результати дисертаційного дослідження були використані виконавчим комітетом Вінницької міської ради під час застосування сучасних форм електронної взаємодії суспільства і влади (довідка № 01-00-014-14029 від 17.12.2020 р.). Всеукраїнська асоціація органів місцевого самоврядування «Асоціація міст України» прийняла до впровадження результати дисертаційного дослідження під час узагальнення і поширення кращих європейських та світових практик у сфері роботи з відкритими даними. Зокрема, були враховані пропозиції аспіранта щодо удосконалення заходів з активного обміну досвідом та залученням розпорядників даних до співпраці № 6-1 від 12.01.2021 р. Вінницьким навчально-науковим інститутом економіки Західноукраїнського національного університету під час розробки навчальних програм, здійснення науково-аналітичної діяльності, проведення наукових та

організаційних заходів, підготовки та викладання лекцій з дисциплін «Економіка публічного сектору», «Моделі управління в інформаційній економіці», «Управління проєктами» були використані результати дисертаційного дослідження, а саме: враховані пропозиції щодо удосконалення системи підготовки фахівців галузі управління, використання сучасних інноваційних механізмів та інформаційно-телекомунікаційних технологій у навчанні (довідка № 088 від 24.11.2020 р.).

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації.

Дисертаційне дослідження виконано на достатньому високому рівні, але в той же час містить певні зауваження і дискусійні положення:

1. У п. 1.1. «Інформаційно-комунікаційне забезпечення діяльності органів публічної влади» автор розглядає комунікаційні процеси, які відбуваються між органами публічної влади (стор36-37) – (У загальному абстрактному вигляді на місцевому рівні комунікаційні процеси органів публічної влади складаються між декількома учасниками: місцевими державними адміністраціями (МДА) й підрозділами центральних органів виконавчої влади (ЦОВВ), органами місцевого самоврядування (ОМС), що реалізують делеговані державою та громадськістю повноваження), вважаємо, що окрім визначених суб'єктів комунікаційної діяльності необхідно було б відобразити функціональне наповнення взаємозв'язків між ними».

2. У п.1.2. «Наукові підходи до розвитку інновацій та інноваційних технологій в органах публічної влади» автор досить слушно наголошує на наявності окремих напрямів реалізації державної політики в публічному адмініструванні та виділяє з них ті, що стосуються інноваційної діяльності (С.57-58) – (впровадження нових інформаційно-комунікаційних і комунікативних технологій, пріоритет у публічному адмініструванні підходів, заснованих на принципах соціальної спрямованості, встановлення відповідності чинних нормативно-правових актів стратегіям розвитку

суспільства, досягнення стану ефективної участі всіх регіонів України та інші), які на нашу думку слід було б представити у вигляді таблиці та надати їх структуровану описову характеристику.

3. Доцільно було б застосувати диференційований підхід щодо дослідження процесу забезпечення перепідготовки та підготовки фахівців для роботи в органах місцевого самоврядування, який має здійснюватися за такими основними напрямками: «мережева поведінка», «комп'ютерна грамотність», «електронна демократія», «електронне врядування».

4. У п. 1.3. «Передумови формування інноваційних пріоритетів у діяльності органів публічної влади» автор показує, що Європейські країни мають значну частку валових внутрішніх витрат на НДДКР (стор.60-61) – (Зокрема в Німеччині частка валових внутрішніх витрат на НДДКР у 2011 р. складала 2,8 % ВВП, у 2014 р – 2,87 %, а у 2018 р. - 3,13 %. У Бельгії значення даного показника становило 2,24 % – у 2011 р., у 2014 р. - зросло до 2,46 %, а у 2018 р. - до 2,76 %).

Враховуючи наведене, вбачається за доцільне уточнити зміну динаміки частки валових внутрішніх витрат на НДДКР в Україні.

5. Більш широкого висвітлення в роботі потребує питання конфіденційності інформації та забезпечення кібербезпеки при впровадженні інноваційних технологій.

Загальний висновок.

Дисертаційна робота Мазура Віталія Григоровича «Упровадження інноваційних технологій у діяльність органів влади на регіональному рівні», відповідає вимогам МОН України, пунктів 9,10, 12 Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року №567, є завершеною кваліфікаційною науковою працею, у якій отримано нові науково обґрунтовані результати в галузі науки

державного управління, що розв'язують конкретну наукову проблему, а її автор заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління.

Офіційний опонент:

кандидат наук з державного управління,
старший науковий співробітник
наукового відділу з проблем управління
у сфері цивільного захисту
навчально-науково-виробничого центру
Національного університету
цивільного захисту України

Світлана МОРОЗ

Підпис
засвідчую
Начальник відділу

